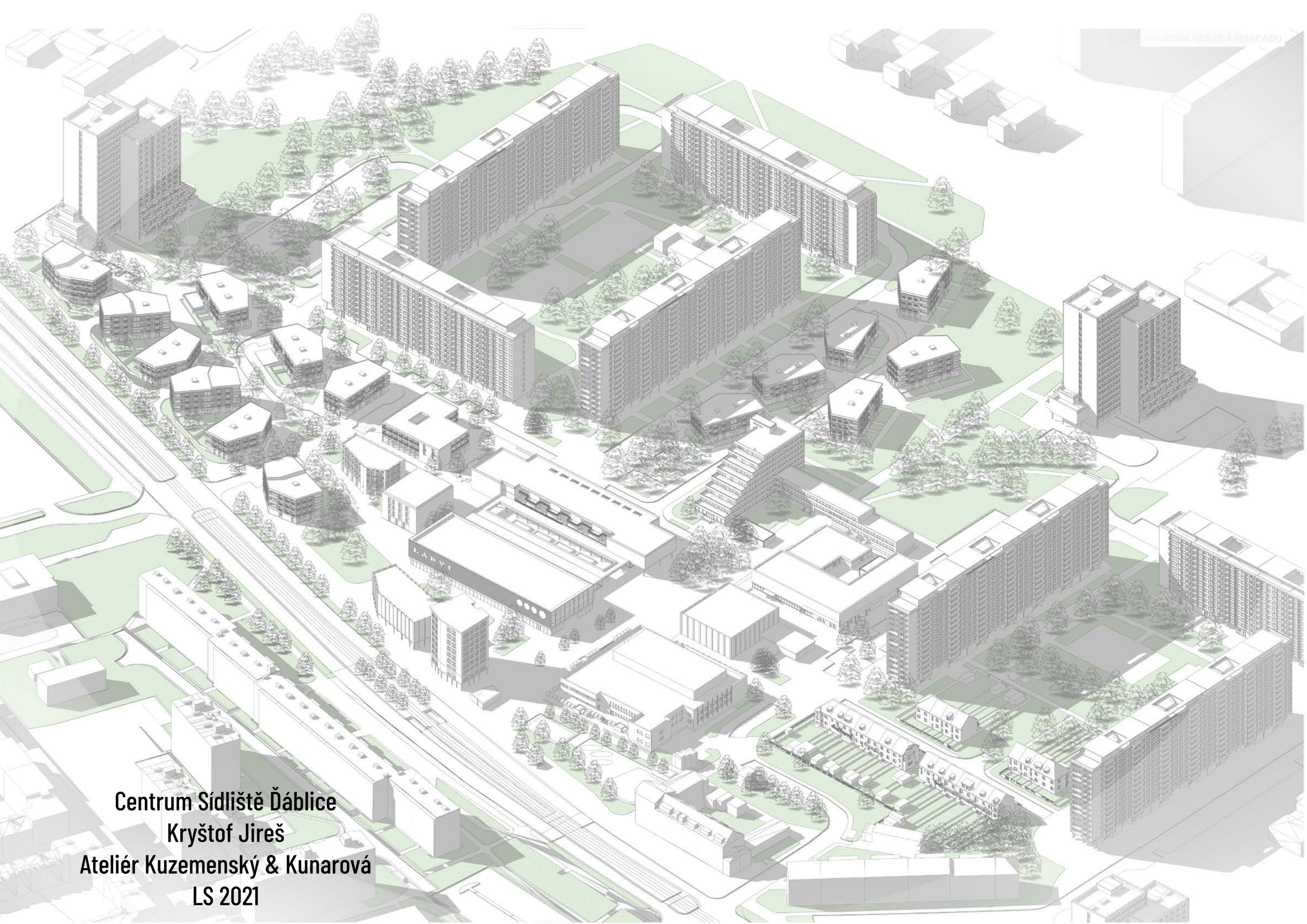

Centrum Sídliště Ďáblice

Kryštof Jireš

Ateliér Kuzemenský & Kunarová

LS 2021

100
200
300
400
500m
PŮVODNÍ STAV

0
100
200
300
400
500m
NOVÝ STAV

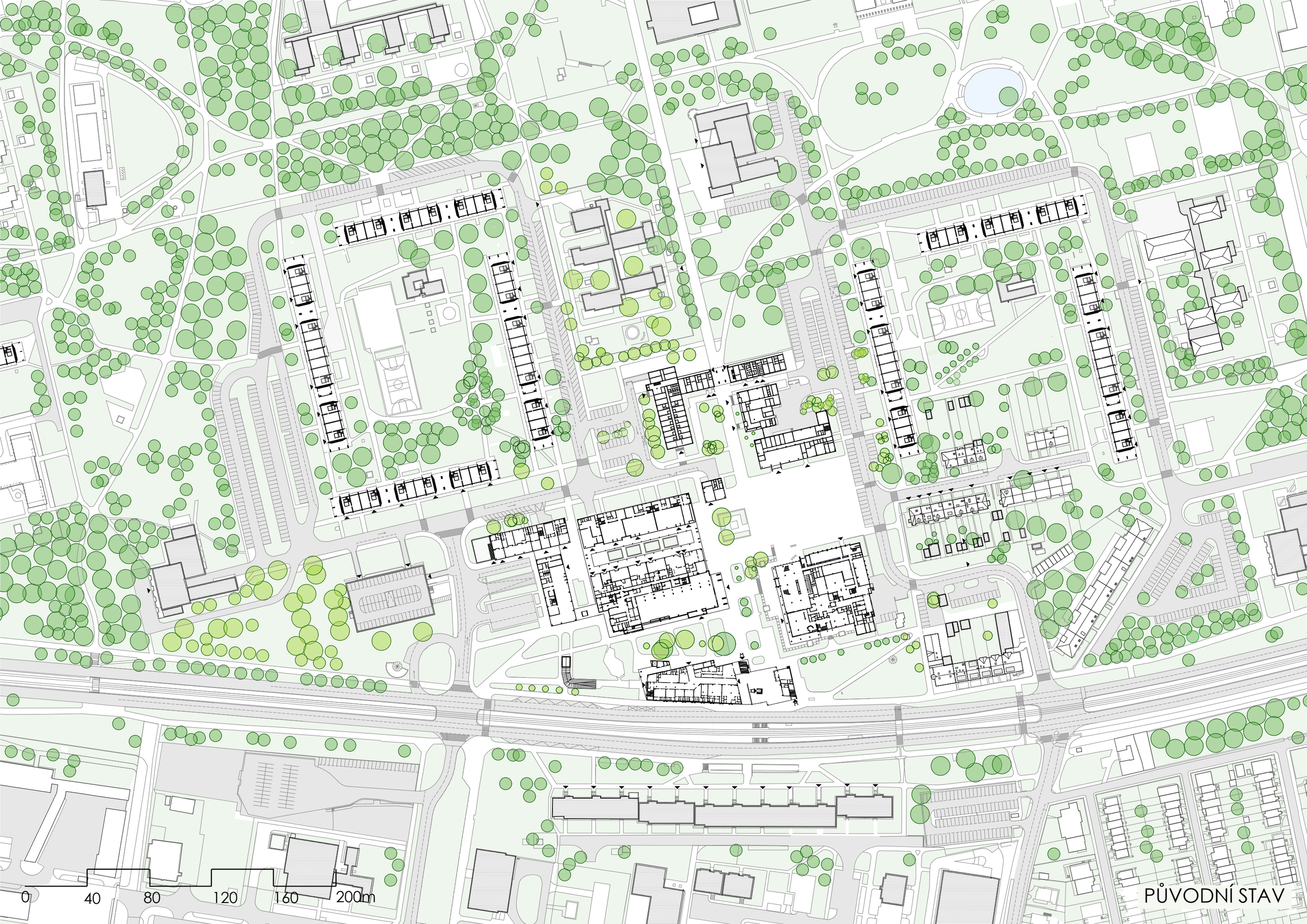

PŮVODNÍ STAV

ŘEŠENÉ ÚZEMÍ
DOTČENÉ TRANSFORMAČNÍ ÚZEMÍ
0
40
80
120
160
200m

VYMEZENÍ

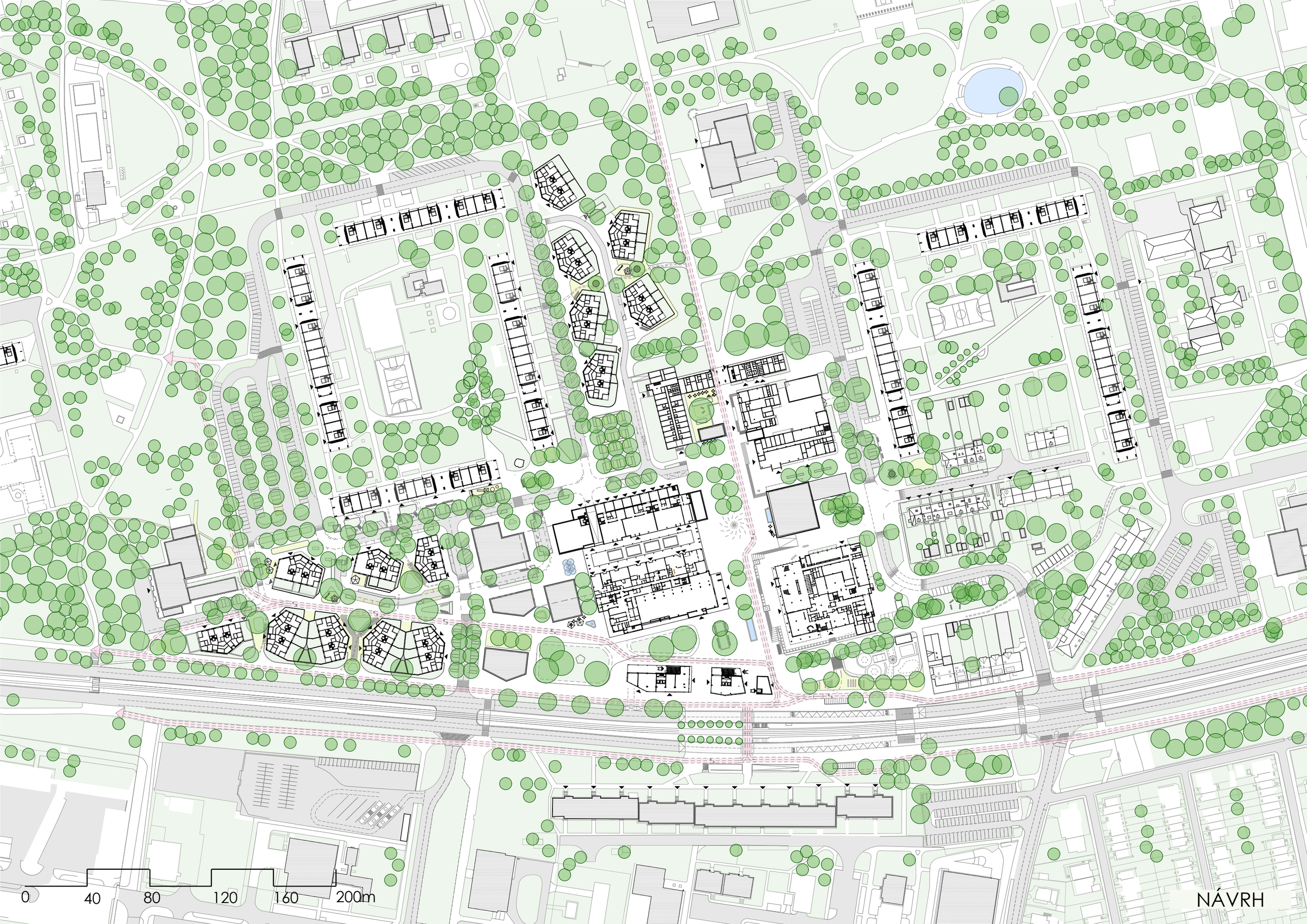
0
40
80
120
160
200m
NÁVRH

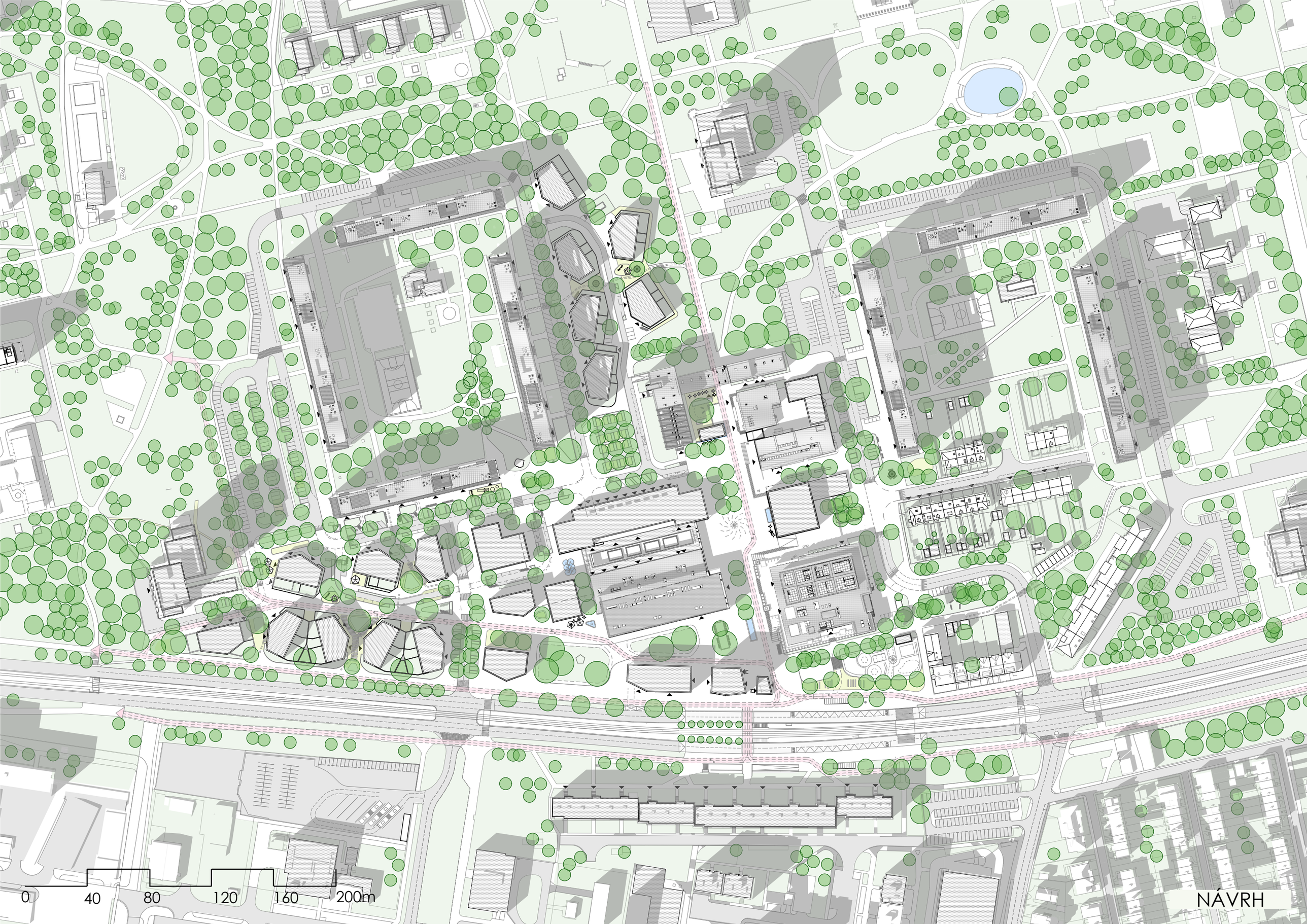
0
40
80
120
160
200m
NÁVRH

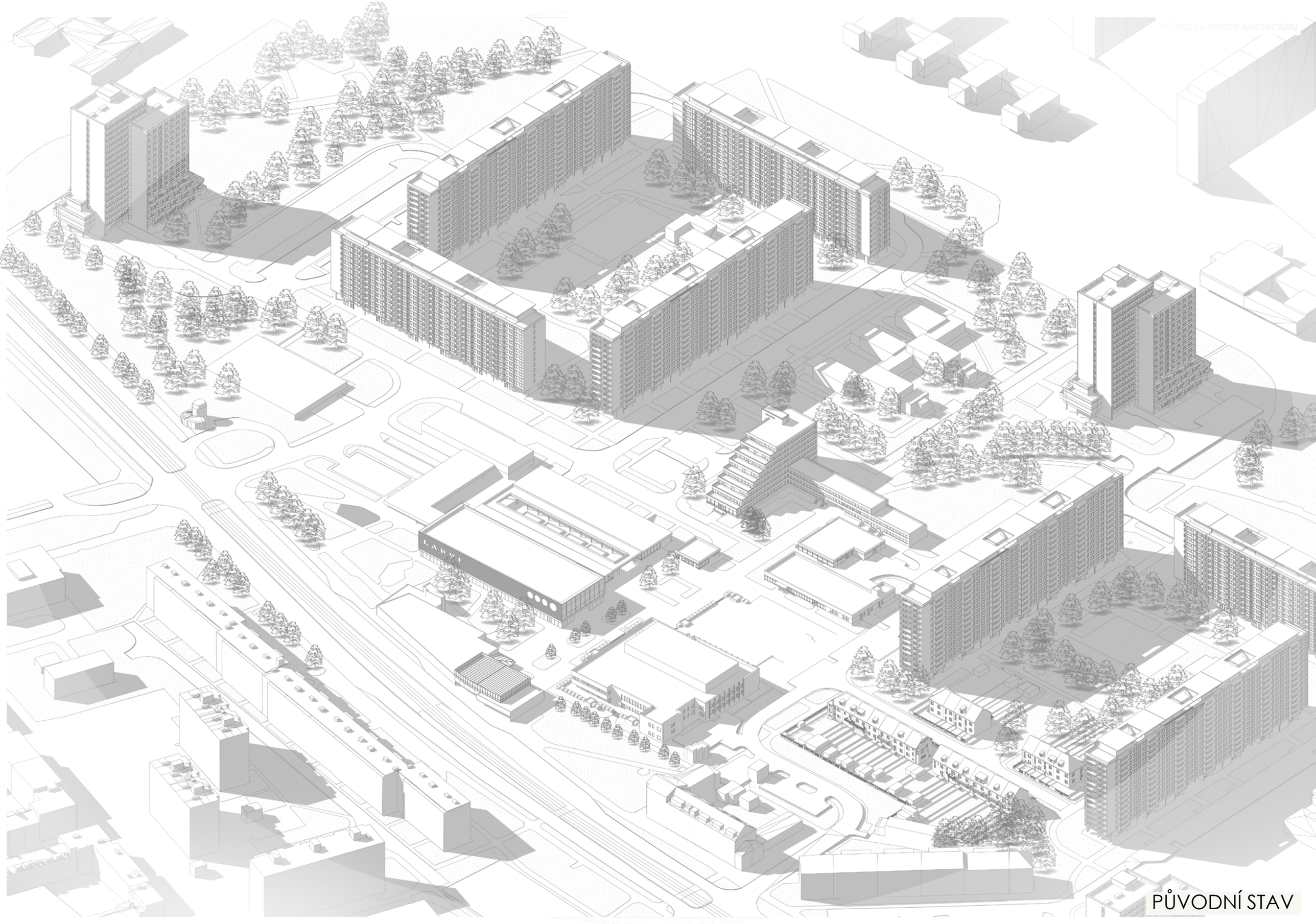
VÝUKOVÁ VERZE ARCHICADU
PŮVODNÍ STAV

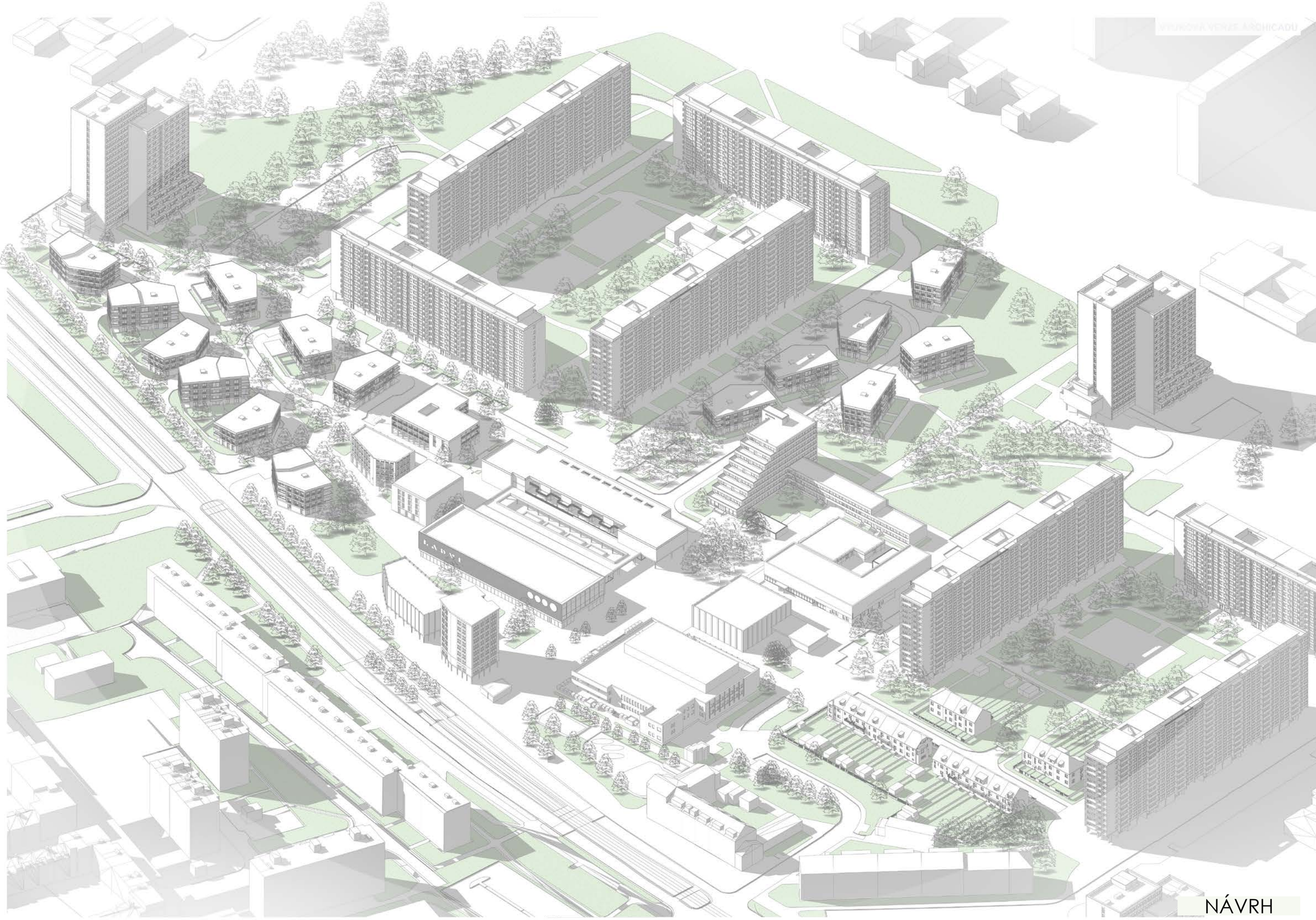

NÁVRH

NÁVRH

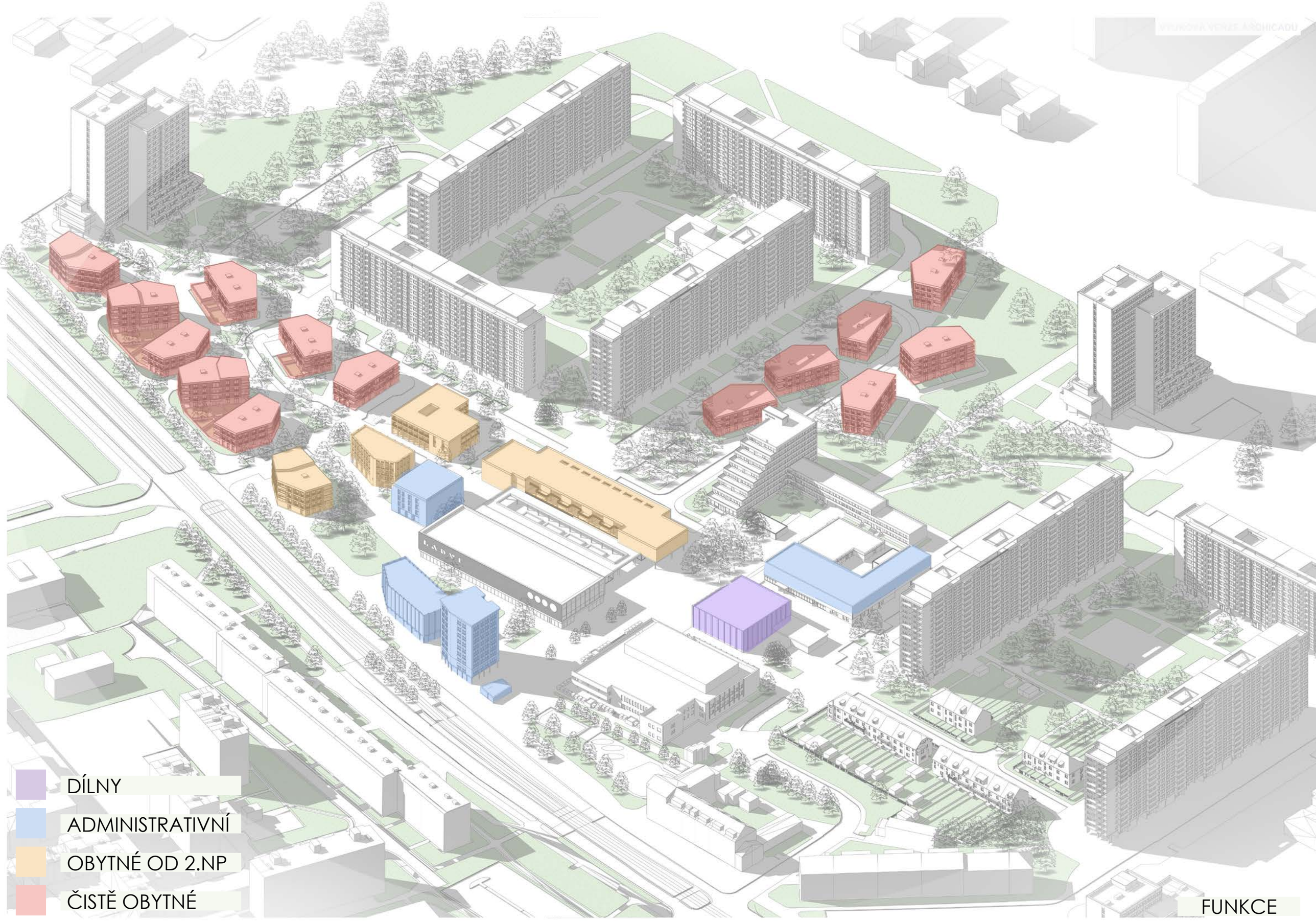

FUNKCE

LIBRETO:

Cílem urbanistického návrhu centra Sídliště ďáblice je najít ideální řešení budoucího rozvoje. Centru sídliště značně chybí plochy k pronájmu pro administrativu a manuální pracovní činnost. Zároveň je zde znát úpadek veřejných prostranství, jenž mají být společně se zelení největší sídlištní kvalitou. Centrum samo pak postrádá hlavně na západní a východní straně jasnou hranici. Tento fakt ještě více umocňuje otočení hlavních fasád domů na hlavní severo-jižní veřejný prostor, příchozí z jiných směrů pak vstupují do centra zadem. Hlavní náměstí sever-jih je dlouhé 185 metrů a je rozdělené do menších prostor s odlišným charakterem. Pomyslná cesta celým územím od Ďáblického háje po centrum končí budovou metra a ochrannými svodidly ulice Střelničná.

Návrh pracuje se stávající osou, která probíhá hlavním náměstím, je v současné době hlavní cestou centrem a prochází srdcem sídliště. V návaznosti na ni, pak návrh definuje novou cestu územím orientovanou k dominantě v podobě stávajícího osmnáctipodlažního domu s kaskádovitou podnoží. Doplňující nízkopodlažní zástavba na této nové ose pak dává nový charakter a identitu kdysi těžce identifikovatelným místům a sama pak vytváří nové. Následné napojení na ulici Binarovu dokončuje pomyslnou hranici okolo centra jako kompaktního celku.

Témata

Hlavní témata, na které by měl návrh odpovědět jsou hranice a definování centra, vstupy do centra, hierarchie stávajících a nově vzniklých veřejných prostor a přilehlých ulic a náplň centra. Témata vznikly z provedených analýz. Náplní centra je myšleno jakákoliv aktivita v centru včetně té ve veřejném prostoru, návrh se nezabývá do detailu dimenzováním pronajímatelných ploch.

Navržené řešení

Jako centrum a srdce sídliště je v návrhu nazýván prostor mezi kulturním a obchodním domem. Ti, společně s terasovým domem skrz jenž je vchod do centra, tvoří důležité základní kameny a návrh počítá s jejich zachováním. Budovy pošty a obchodní pasáže je též vnímány kladně, nicméně pro jejich lepší fungování a působení na veřejný prostor jsou aditivně rozšířeny. Naopak negativně je vnímána současná budova metra, malá budova baru vedle pasáže a přistavěné nižší budovy občanské vybavenosti za pasáží. Tyto objekty jsou v návrhu určeny k demolici, v případě metra jde jen o podlaží nad současným vstupním vestibulem.

Obchodní pasáž

Dle návrhu je pasáž rozšířena o jedno travé do ulice Kyselova. Nové prostory v přízemí mají sloužit k pronájmu maloobchodům a drobné vybavenosti. V rámci rozšíření se počítá se zachováním zásobovacích vstupů, v těchto místech může prostor navíc sloužit jako kryté stání. Zároveň je zrušen současný vjezd do podzemních garáží z ulice Opálkova a je navržen nový z ulice Kyselova, na místě současného stání zásobování. Pasáž je dále na západní straně prodloužena o nové čelo navazující na novou zástavbu a nadstavěna o dvě patra sloužící k nájemnímu bydlení.

Pošta

Obdobné nadstavení jako v případě obchodní pasáže je navrženo i pro objekt současné pošty z důvodu potřeby nájemných (v tomto případě administrativních) ploch v centru. Zároveň jde o rozšíření zázemí pošty pro lepší provoz a vytvoření společného hospodářského dvora s vedlejší lékárnou, vizuálně odděleného od ulice Binarova.

Dílny

Na parcele bývalého kina je počítáno s návrhem objektu dílen jenž dotvoří frontu domů. Funkčně jde o buňky pronajímatelných prostor k práci manuální i jiné dle poptávky. Zároveň by měla část objektu sloužit jako veřejné dílny případně kavárna nebo výstavní prostor. Dům by měl přinést práci zpět do ulice a mít živý parter na úrovni náměstí. Zároveň vzniklý zadní prostor navazující na ulici Za střelnicí by měl být jakýmsi vstupním prostorem do centra sídliště a místem setkání pro místní, návštěvníky kulturního domu a knihovny a návštěvníky pošty.

Budova nad metrem

Dle návrhu je současná budova nad metrem určena ke zbourání. Důvodem je špatné zasazení do kontextu centra a jeho veřejných prostranství, neotevřený parter a ztížená průchodnost v důležitém místě pro pěší jak ve směru přes ulici Střelničná tak při chůzi ve směru ulice. Nově na tomto místě je navržena devíti podlažní budova jako orientační bod centra na pomyslném konci sídliště. Společně s budovou sousední oddělují společné zelené prostranství mezi obchodním domem, umožňují průchod středem a projetí cyklostezky na obou stranách. Hlavní vstup do metra se odehrává pod dominantní budovou je pouze otočen o devadesát stupňů. Obdobně zrcadlově je pak doplněn vstup do metra pro příchozí z druhé strany. Výtah na nástupiště metra je zachován na původním místě, nízká budova do které je zakomponován je myšlena jako úschovna kol. Hlavní funkce dvou budov je administrativní s pronajímatelným parterem. Vestibul metra je možné zachovat v původním režimu pronajímatelných ploch, při doplnění nákladního výtahu a odstavného stání pro zásobování. Podchod jako cesta z metra na druhou stranu bude též zachován.

Severo-jižní náměstí

V příliš dlouhém prostoru náměstí je podpořeno dělení na více míst s jiným charakterem. Terasový dům si přivlastňuje část svého prostoru. Pošta získává důstojnější předprostor lemovaný stromořadím, který by měl mít sloužit jako odpočinkové místo, místo na konání trhů i místo pro případné kulturní aktivity. Prostor zůstává opticky napojen na ulici Binarova a na vysoký panelový dům na konci ulice. Místo původní kašny a líp je vyčištěno a zanecháno s volným středem, neboť jde o místo křížení důležitých cest. Nová kašna je navržena jako součást objektu dílen. Střed může být symbolicky zvýrazněn v důležité svátky vztyčením májky nebo vánočního stromu. Prostor před obchodní pasáží by měl v případě trhů dobře spolupracovat s prostorem před poštou a to rozmístěním stánků mezi stromy. Mezi kulturním a obchodním domem jsou zachovány původní stromy, přebytečné trávníkové plochy jsou však odstraněny a nahrazeny dlažbou, doplněno je též sezení. Sokl kulturního domu je rekonstruován, doplněn pobytovým schodištěm a bezbariérovou rampou. Navazující náměstí před kulturním domem je pojato jako prostor pro aktivity mládeže a dětí, zároveň zde zůstává autobusová zastávka. Vozovka v tomto místě je zvýšena aby pěší mohli volně a jistěji přecházet na tramvajové ostrůvky po celé délce a následně pak i na druhou stranu. Výtah do metra je zakomponován do menšího nízkého objektu sloužící jako úschovna kol u metra. Z místa před vstupem do metra se tímto způsobem stává nejfrekventovanější část náměstí a navazuje na ni široký přechod pro pěší a cyklisty na druhou stranu. Prostranství mezi obchodním domem a budovami nad metrem je pojato jako klidné odpočinkové místo, které těží z oddělení od silnice, kde hlavní místo má pobytový trávník, mizící v aleji stromů. Střet odpočinkového místa a hlavního námětí je doplněn kašnou.

Nová cesta, doplnění zástavby

Nová cesta územím navazuje na náměstí se zastávkou autobusů, zde se též rozděluje cyklostezka a míří do zástavby. Ulice, která upřednostňuje chodce a cyklisty, míří k osmnácti podlažnímu domu. Nová zástavba tří až čtyř podlažních domů je rozdělena ulicí Opálkova, která je uprostřed zpomalena. Charakter nových domů více městského charakteru přechází po přechodu ulice do zástavby více podobné zahradnímu městu s větším množstvím zelených ploch, předzahrádek a teras. Stejně tak se předpokládá, že domy blíže obchodní pasáži budou mít pronajímatelný parter, či budou polyfunkční, domy za ulicí Opálkova jsou navrženy jako čistě obytné. Cyklotrasa po tom, co projede zástavbou se rozdvojí do dvou směrů – jeden se vrací na původní okružní cyklotrasu, druhý míří na sever do parku a památnému místu Kobyliské střelnice.

Identická zástavba je navržena na místě současné školky jenž je brána jako transformační plocha. Celkově je zde rozmístěno dalších pět obytných domů. Obslužná ulice navazuje na původní ulici okolo terasového domu.

Návrh nového stavu je dimenzován na 170 bytů současného standardu a zhruba 10 000 m2 pronajímatelné hrubé podlažní plochy (nerozlišeno mezi administrativou a dalšími typy retailu). Jde o přidání 2,1% bytů k celkovému bytovému fondu sídliště (7850 bytů). Byty mohou být optimalizovány dle potřeb centra jak na nájemní tak i prodejní byty, konkrétní rozložení a ekonomický model není součástí návrhu. Předpokládá se, že nová zástavba poskytne bydlení odhadem 450 lidem.

Urbanistické principy

Návrh v rámci kontextu celého sídliště stanovuje plochy stabilizované a transformační, dotčené transformační a centrum (viz. výkres stabilizovaných a transformačních ploch). Jako transformační plochy jsou vybrány převážně parcely, kde se nachází občanská vybavenost v podobě školek nebo lokálních center. Autor vnímá tyto plochy jako naddimenzované a proto v návrhu připouští v těchto místech zbourání/rekonstrukci současné zástavby a změnu funkce dle potřeb sídliště. Nová struktura, pokud vznikne, nesmí překročit čtyři nadzemní podlaží, výška římsy nesmí překročit 12,5m. Předpokládá se, že případná občanská vybavenost v podobě školek a jeslí bude řešena v menším rozsahu formou integrovaných školek do nové zástavby nebo přičleněním budovy školek k současným základním školám, což je v současné době trend v západních státech. Možné řešení tohoto typu na je ukázáno na dotčené transformační ploše přilehlé k centru sídliště.

Návrh řešení centra vychází z hledání nové hranice, zachování kvalit v podobě výhledů vysokých domů a hierarchizaci veřejných prostranství. Nově navržená dominanta na synergickém místě zvýrazňuje střed centra a kompozičně odpovídá třem současným vysokým domům.

Doprava

Návrh upřednostňuje v co největší míře chodce a cyklisty vůči autům, tvoří místa prostupných křižovatek kde zpomaluje auta a sjednocuje dva břehy ulic. Toto typové řešení je vždy uplatněno v prázdných rozích čtverců. Obdobným velkým prahem je zpomalena ulice Střelničná a sjednoceny naproti sobě jsou i zastávky autobusů. Místo dělící ulice tak vniká jeden velký přechod napojený na peróny tramvajových zastávek. Pro detailnější zpracování úprav v ulici Střelničná by bylo nutné vypracovat dopravní studii. Současná autobusová točna je přesunuta na parkoviště P+R Ládví, kde mohou mít autobusy též odstavná stání. Parkovací stání a parkoviště jsou doplněna o stromy kvůli přehřívání ulic. Parkování je zamýšleno též pod novými bytovými objekty. V situacích jsou vyznačeny místa vjezdů, návrh celkového řešení garáží a dopravy v klidu není součástí návrhu.

Zeleň a materialita

Je počítáno s velkou výsadbou stromů podél parkovacích ploch, ulic i ve veřejných prostranstvích. V návrhu jsou symbolicky rozlišeny velikostně stromy do tří velikostí, od nejmenších s průměrem koruny 8 metrů (například Jerlín japonský – Sophora japonica) umístěných v užších ulicích, přes střední s průměrem 10-11 metrů (Trnovník akát) až po významné stromy (průměr 16 metrů), které mají vlastní vymezený prostor (platany javorolisté). Zeleň je osazena místy do rabátek s ochranou obručí, místy do mlatu a místy do schovaných květináčů, jak je například počítáno s výsadbou na tramvajovém pásu. Povrchy se přizpůsobují výsadbě zeleně, návrh se snaží o velké množství mlatových ploch a ploch v kombinaci s mlatem např. na parkovacích stáních. Na významných místech je pak navržena velkoformátová dlažba ze zabarveného betonu, kde pak pro místo pro strom postačí vynechání jedné dlaždice.

ZÁKLADNÍ KAMENY
HRANICE
OSA
SOUČASNÁ MÍSTA

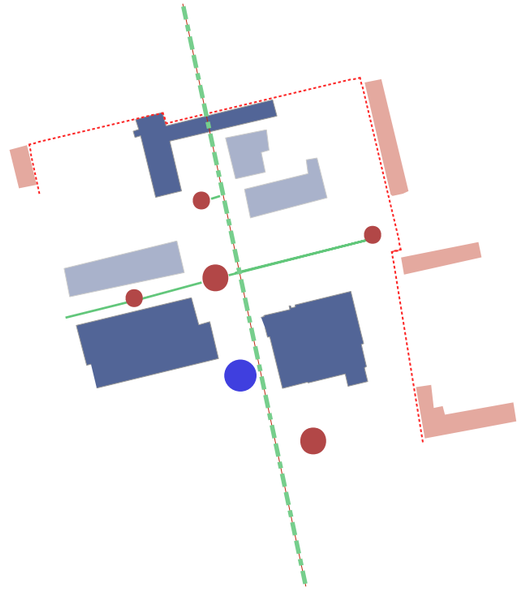

DOKONČENÍ HRANICE
NOVÁ CESTA
NOVÉ MÍSTA

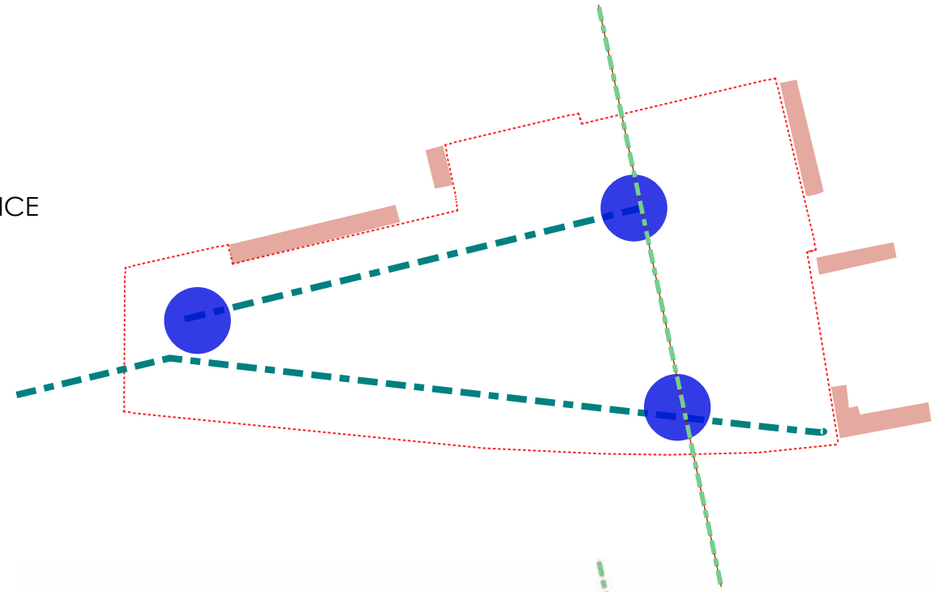

SPOJENÍ

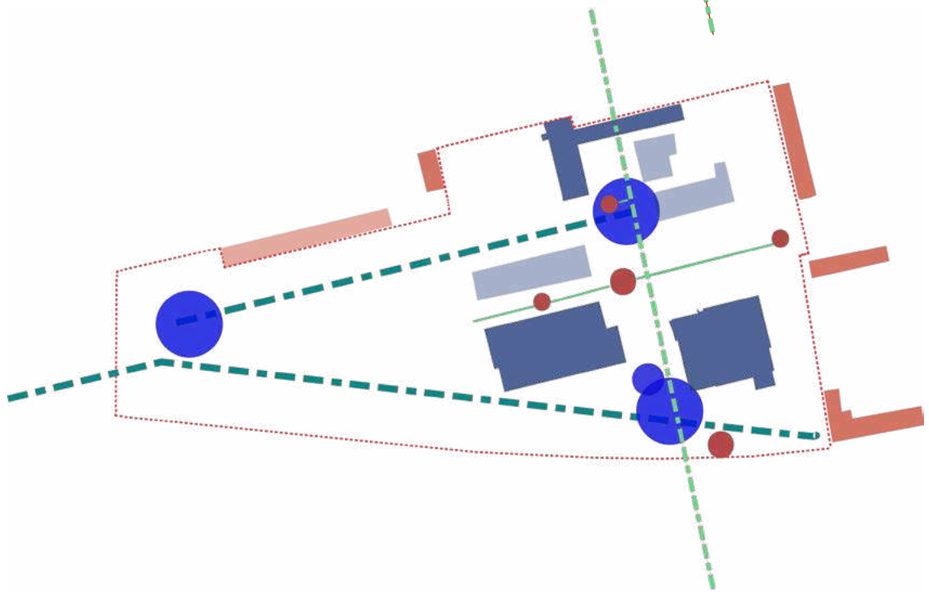

0
40
80
120
160
200m

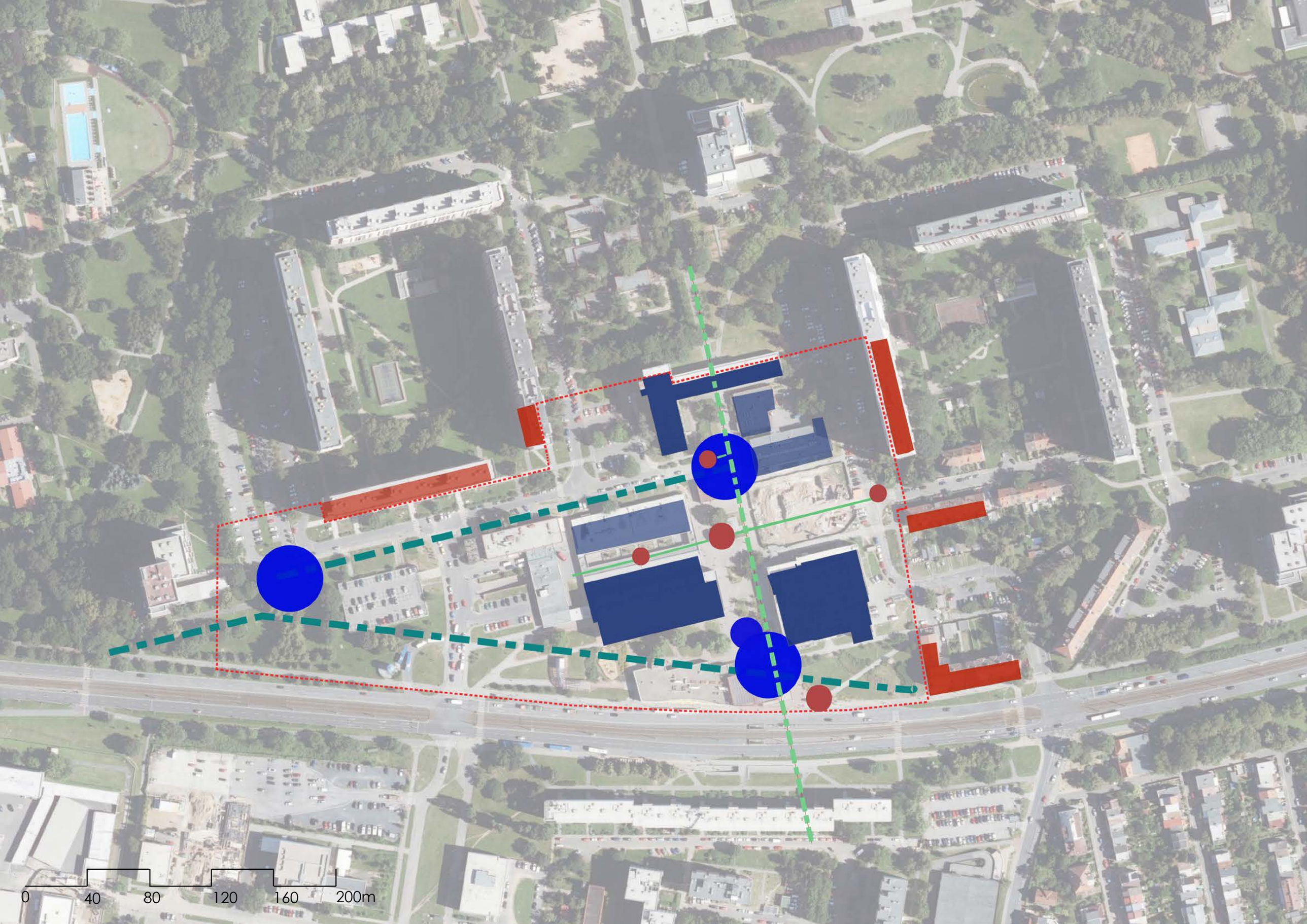
0
40
80
120
160
200m

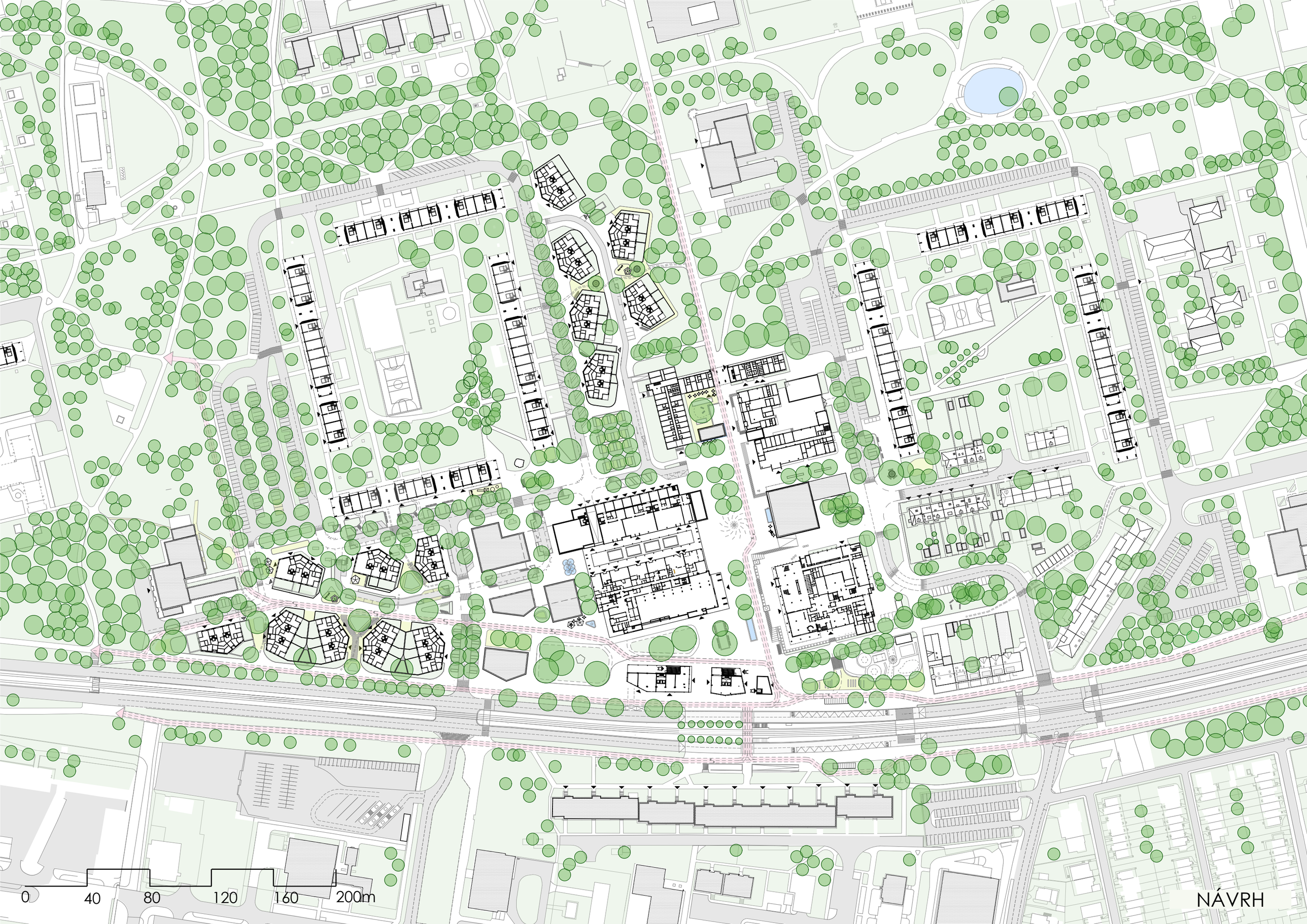
0
40
80
120
160
200m
NÁVRH

Směr Kob. střelnice, Ďáblický háj
Pítko
Výsadba stromů
Petang/ pískoviště
Odpočinkové místo
Vjezd do podzemní garáže
Retail
Zvednutá vozovka
Vjezd do podzemní garáže
Výduch - socha
popelnice
popelnice
Retail
Zahrádka obchodu
Volkoformátová dlažba betonová
průchod zastavbou
sezení pod stromem
Hřiště, mlat
Mlat, parkování
Cyklostezka
stojany na kola
Zvednutá vozovka
hřiště
Mlat, parkování
Vstupy do zahrádek
průchod zastavbou
Odpočinkové místo
0
10
20
30
40
50m

Velkoformátová dlažba betonová
Mlat
zasobování trhů
Zvednutá vozovka
pronajímatelné buňky
hřiště
popelnic
vjezd zásobování
ZÁZEMÍ TRHŮ
Velkoformátová dlažba betonová
MÁJKA
Zvednutá vozovka
kašna v zemi
Velkoformátová dlažba betonová
SCHO
SEZENÍ
Mlat. parkování
ezení pod stromem
vyznačení podz. parkování
stojany na kola
Zvednutá vozovka
SEZENÍ
pítko
zahrádky
Mlatový trávník
kašna
Odpočinkové místo
Místo odpočinku
Pobytový trávník
LOUBÍ
Úschovna kol
PARKING ZÁSOBOVÁNÍ
0
10
20
30
40
50m

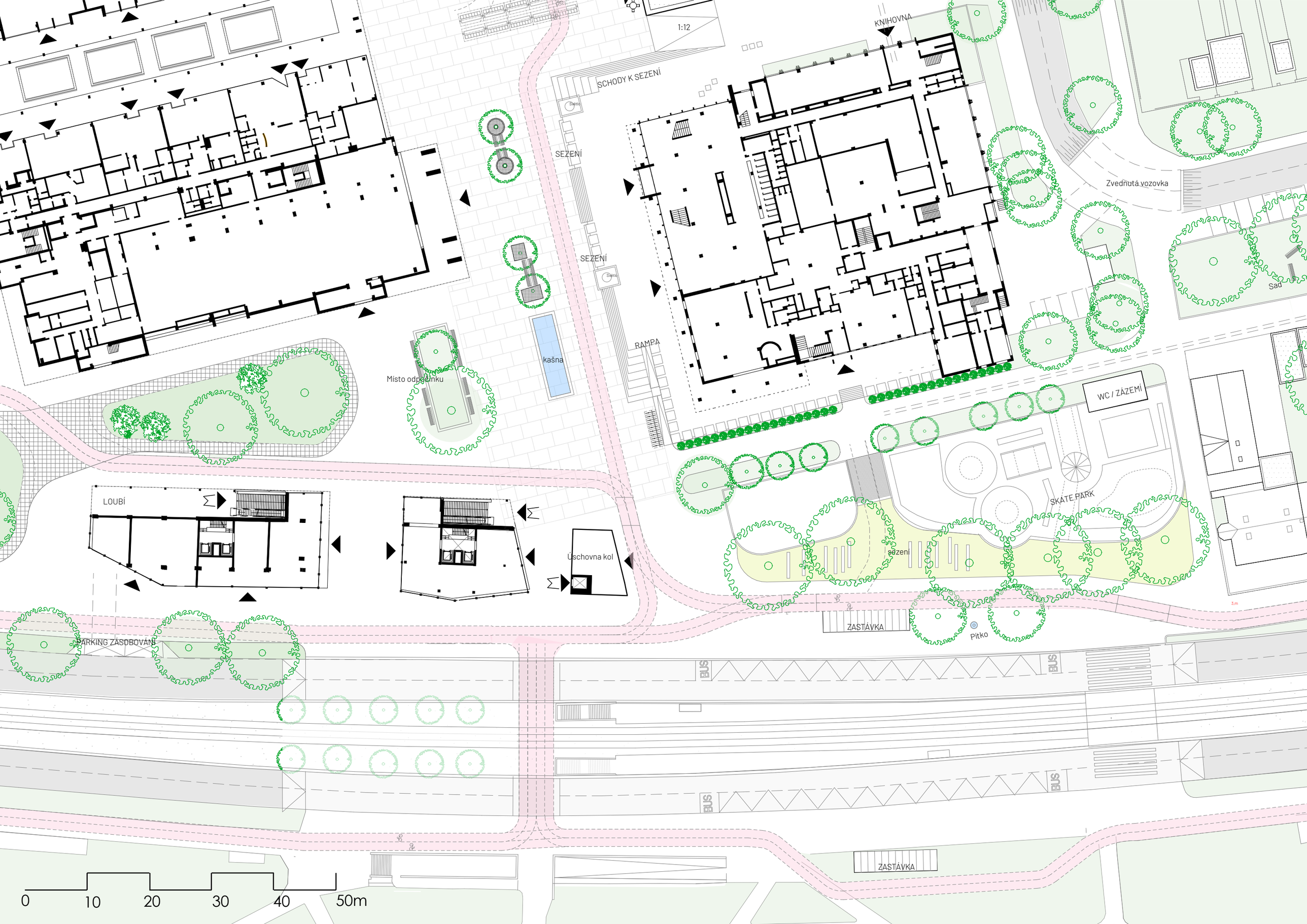
1:12
KNIHOVNA
SCHODY K SEZENÍ
SEZENÍ
SEZENÍ
Zvednutá vozovka
Sad
RAMPA
kašna
Místo odpočinku
WC / ZÁZEMÍ
SKATE PARK
LOUBÍ
Úschovna kol
sezení
ZASTÁVKA
Pítko
PARKING ZÁSOBOVÁNÍ
BUS
BUS
BUS
BUS
ZASTÁVKA
0
10
20
30
40
50m

dlažba betonová
KY
PODIUM
POŠTA
SEZENÍ + KVĚTINÁČE
autovýtah + stánek
Dílny
Voda
MÁJKA
1:12
Zvednutá vozovka
Vrba
MÍSTO SETKÁNÍ
KNIHOVNA
SCHODY K SEZENÍ
SEZENÍ
SEZENÍ
RAMPA
kašna
WC / ZÁZEMÍ
SKATE PARK
sezení
Zvednutá vozovka
Sad
Nový průchod
0
10
20
30
40
50m

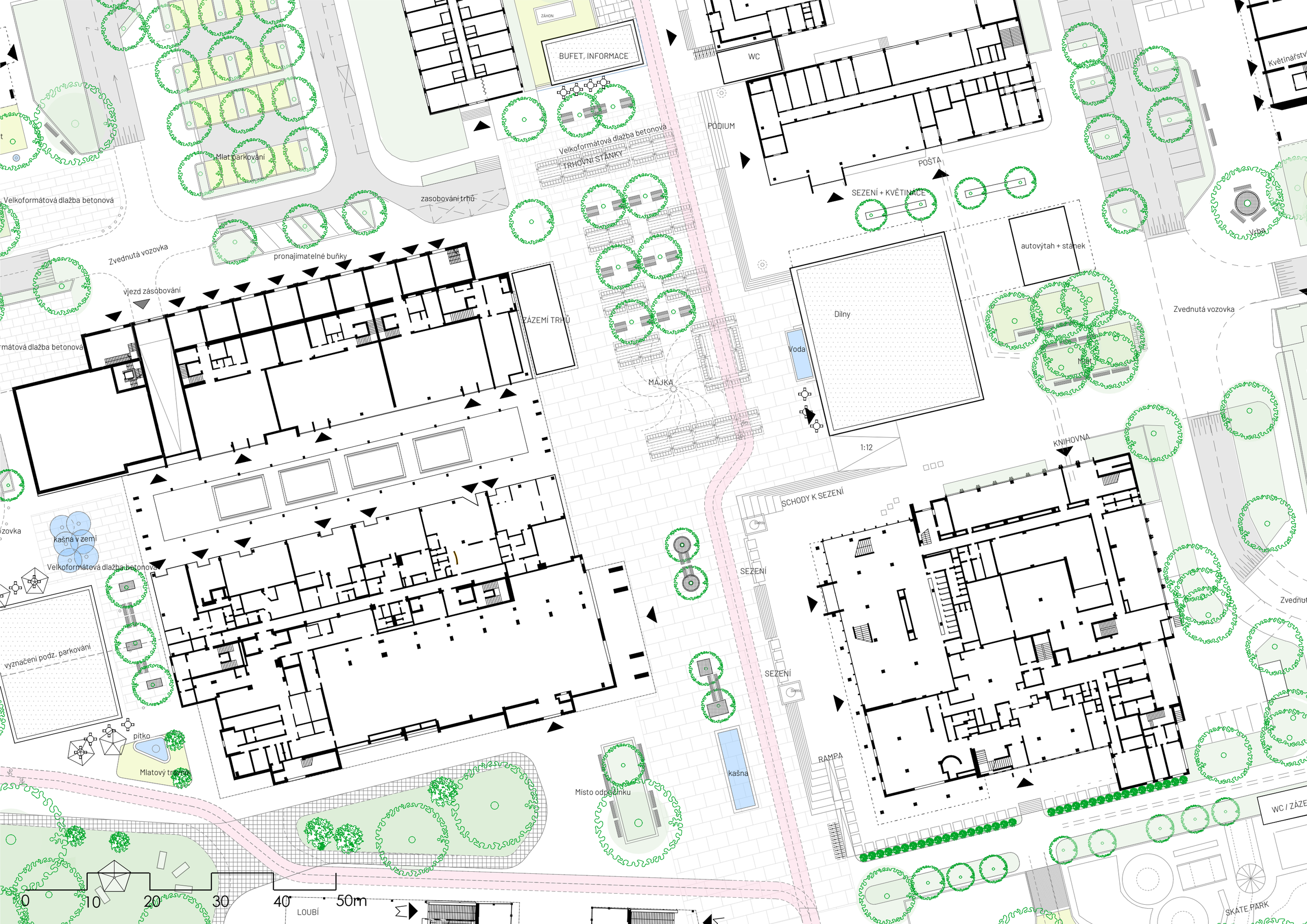
ZÁHON
BUFET, INFORMACE
WC
PODIUM
Velkoformátová dlažba betonová
TRHOVÍ STÁNKY
Mlat parkování
zasobování trhů
POŠTA
SEZENÍ + KVĚTINÁČE
Květinářství
Vrba
autovýtah + stánek
Velkoformátová dlažba betonová
Zvednutá vozovka
pronajímatelné buňky
vjezd zásobování
ZÁZEMÍ TRHŮ
Dílny
Voda
Zvednutá vozovka
MÁJKA
Mlat
1:12
KNIHOVNA
SCHODY K SEZENÍ
kašna v zemi
Velkoformátová dlažba betonová
SEZENÍ
SEZENÍ
vyznačení podz. parkování
pítko
Mlatový trávník
RAMPA
kašna
Místo odpočinku
WC / ZÁZE
0
10
20
30
40
50m
LOUBÍ
SKATE PARK

park
ZÁHON
ZÁHON
BUFET, INFORMACE
WC
Dvůr
PODIUM
Velkoformátová dlažba betonová
TRHOVNÍ STÁNKY
POŠTA
SEZENÍ + KVĚTINÁČE
zasobování trhů
imatelné buňky
ZÁZEMÍ TRHŮ
autovýtah + stánek
Dílny
Voda
MÁJKA
Zvednutá vozovka
Květinářství
MÍSTO SETKÁNÍ
Vrba
Mlýn
1:12
KNIHOVNA
SCHODY K SEZENÍ
0
10
20
30
40
50m

park
ZÁHON
ZÁHON
BUFET, INFORMACE
Dvůr
WC
PODIUM
POŠTA
SEZENÍ + KVĚTINACE
Velkoformátová dlažba betonová
TRHOVNÍ STÁNKY
Kámen
socha
Mlat
Mlat parkování
zasobování trhů
Velkoformátová dlažba betonová
Mlat
Zvednutá vozovka
pronajímatelné buňky
hřiště
vjezd zásobování
ZÁZEMÍ TRHŮ
Velkoformátová dlažba betonová
Dílny
Voda
MÁJKA
1:12
SCHODY K SEZENÍ
0
10
20
30
40
50m

hřiště
průchod zástavbou
park
ZÁHON
0
10
20
30
40
50m

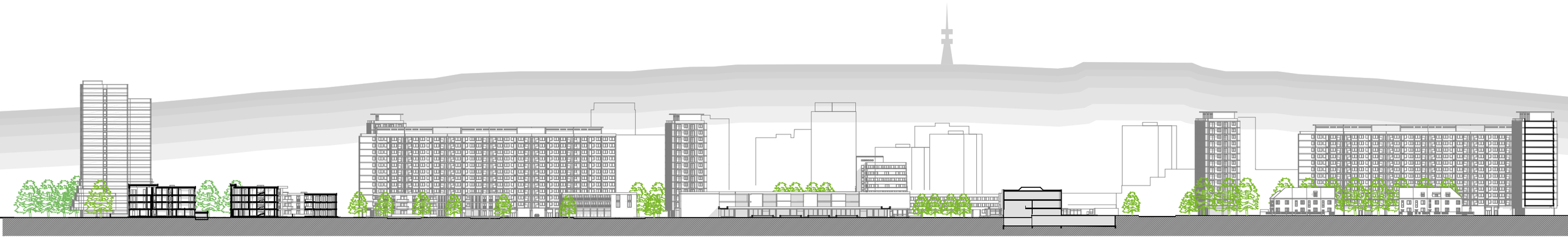

0 50 100 150 200m

ŘEZ VÝCHOD - ZÁPAD

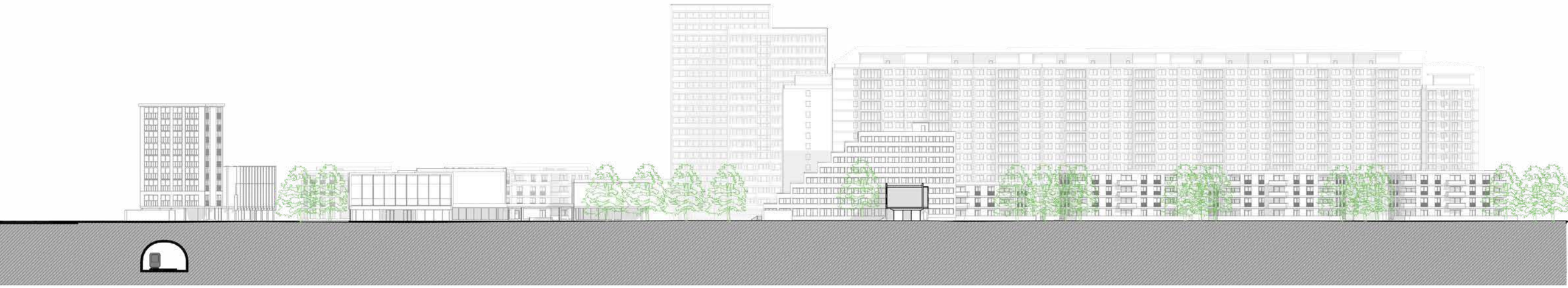

0 10 20 30 40 50m

ŘEZ SEVER - JIH

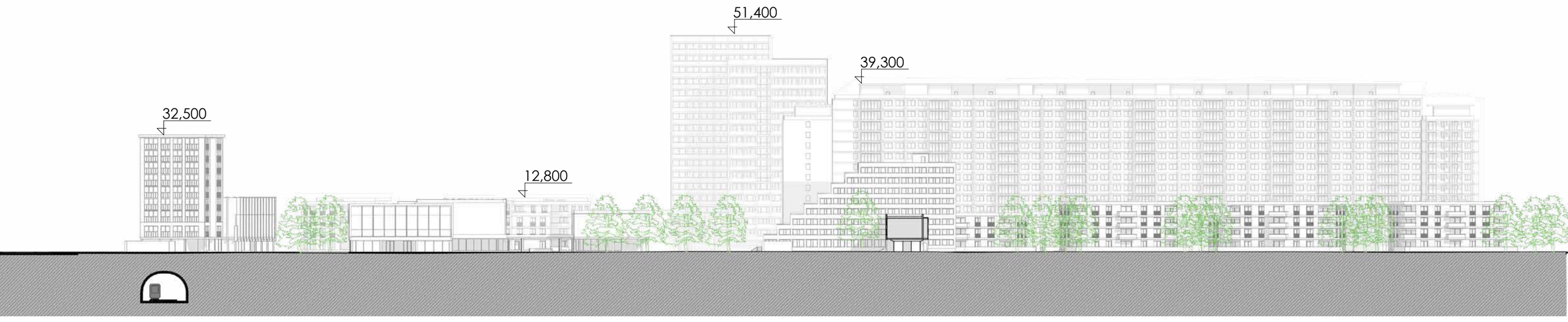

ŘEZ SEVER - JIH

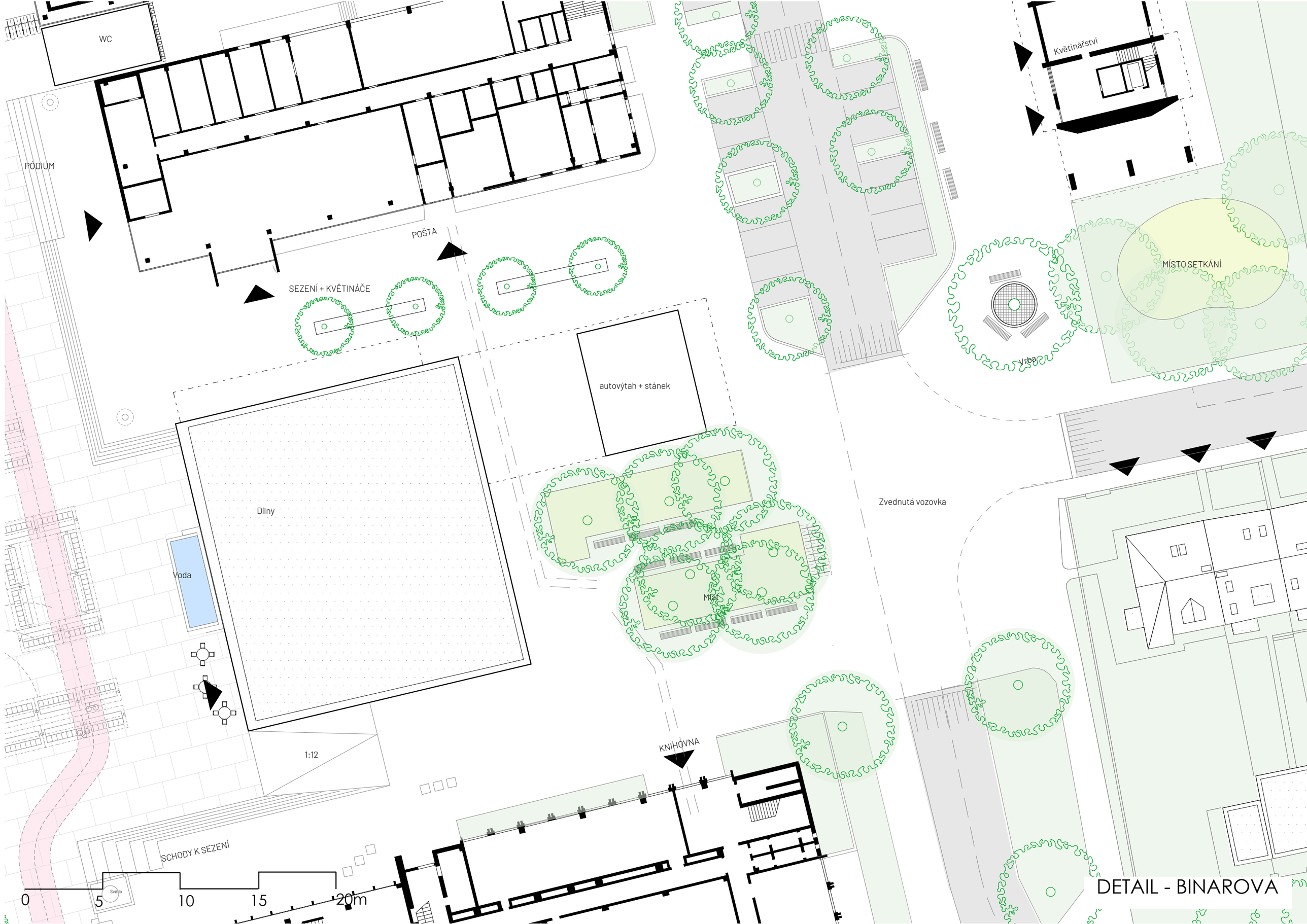

DETAIL - BINAROVA

Kámen
socha
Mlat
Mlat parkování
Velkoformátová dlažba betonová
Mlat
Zvednutá vozovka
zasobování trh
pronajímatelné buňky
vjezd zásobování
Velkoformátová dlažba betonová
0
5
10
15
20m
DETAIL - KYSELOVA

DETAIL - OPÁLKOVA

NOVÁ ZÁSTAVBA

PROMĚNA METRA

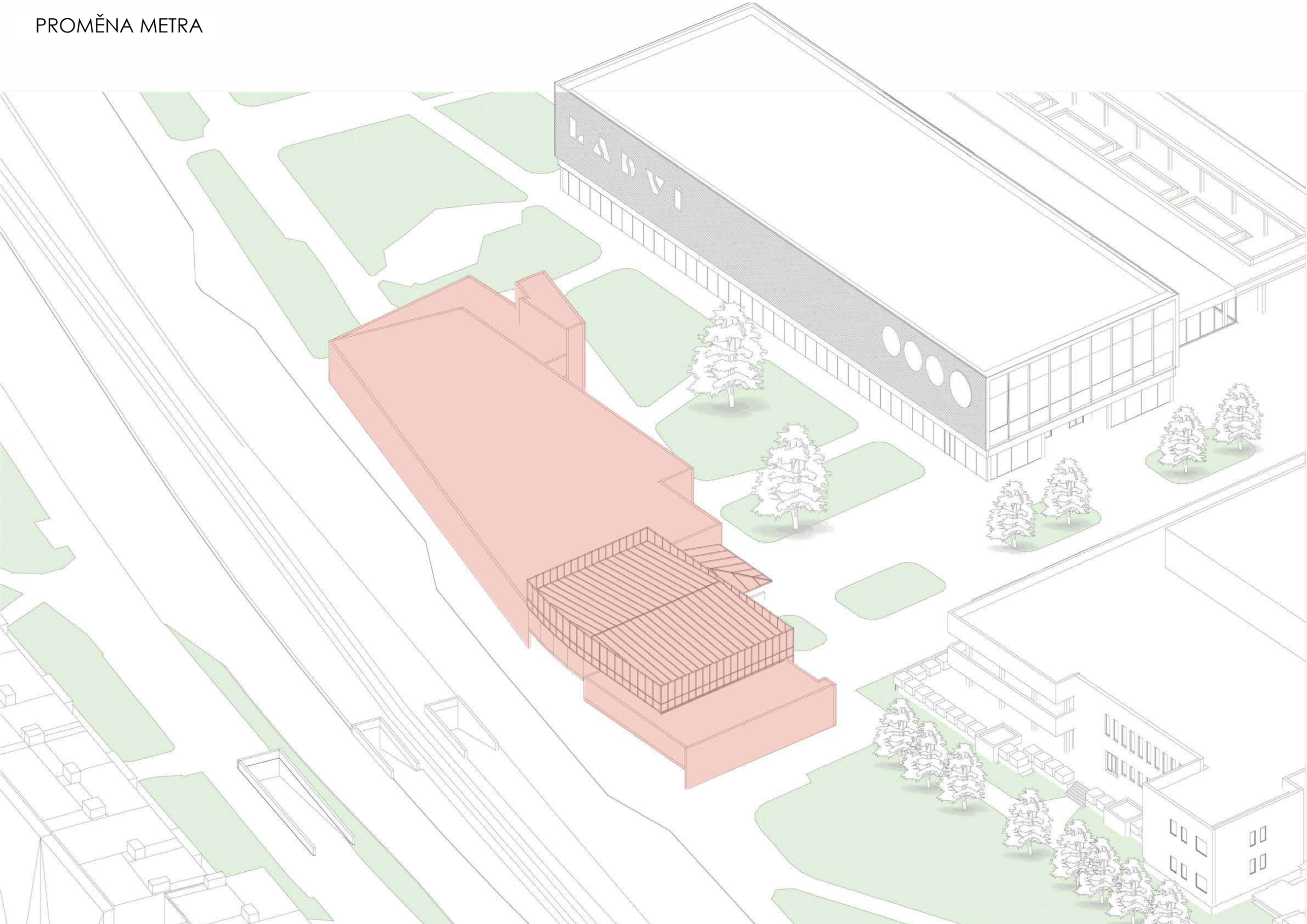

PROMĚNA METRA

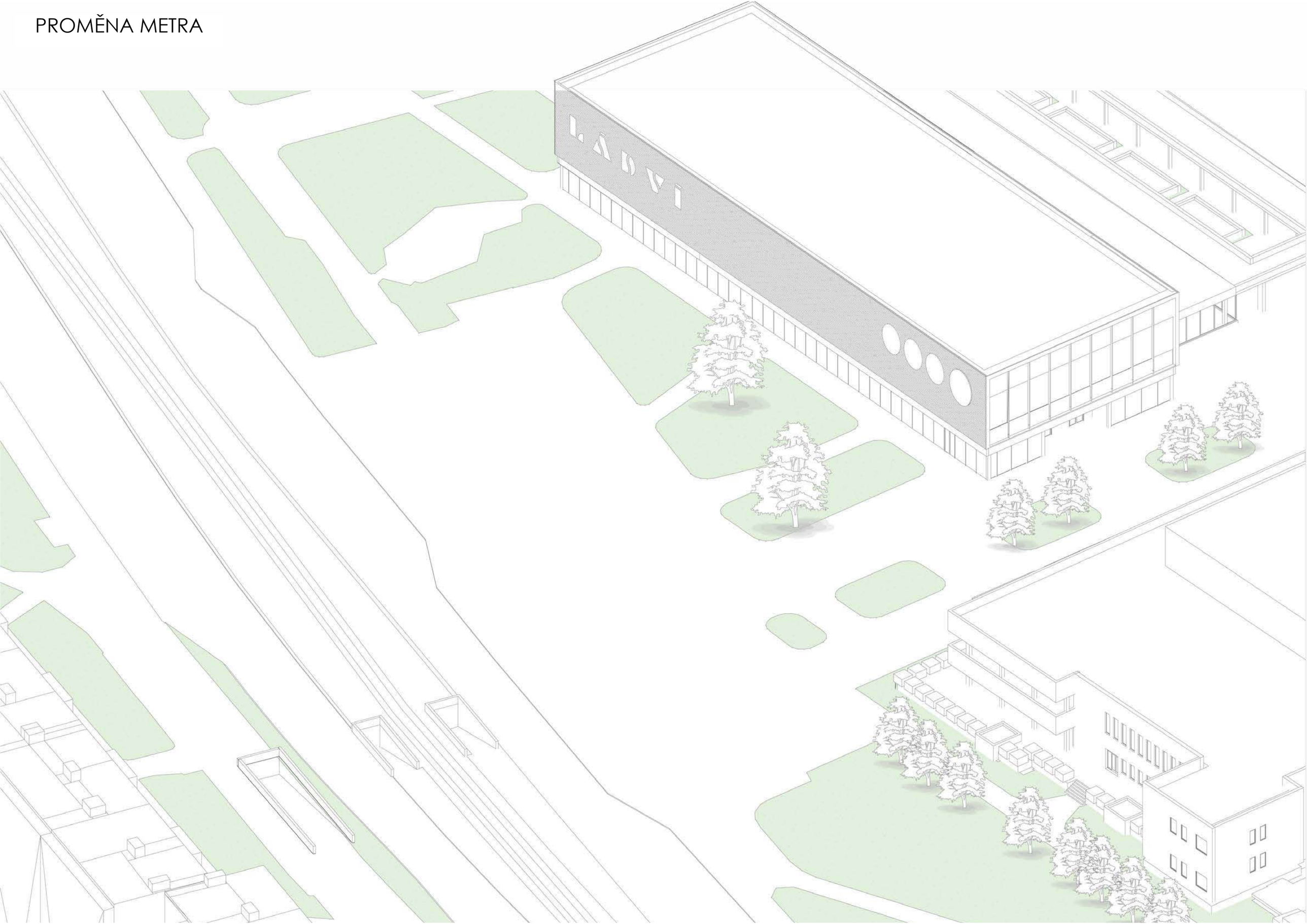

PROMĚNA METRA

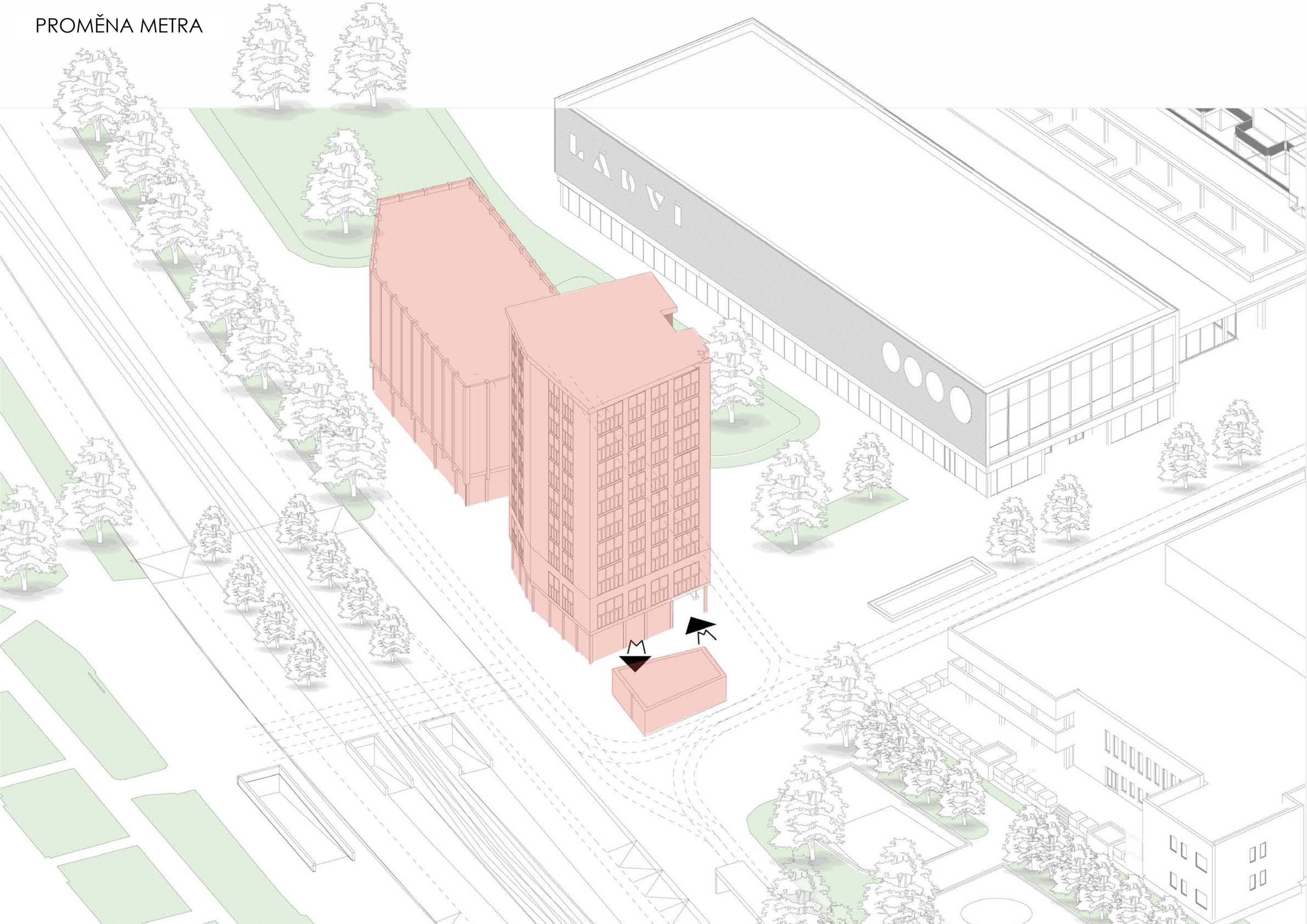

PROMĚNA METRA

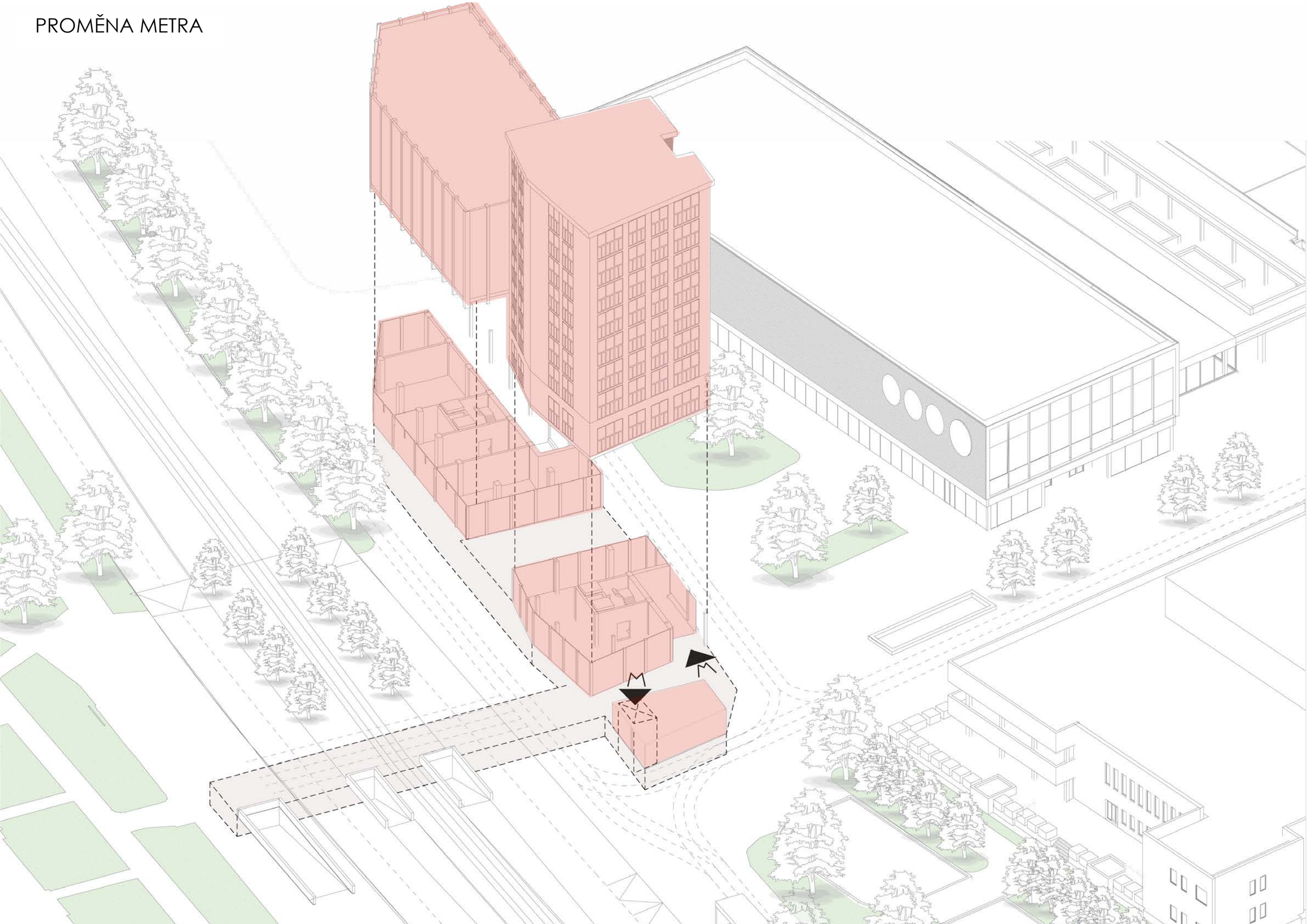

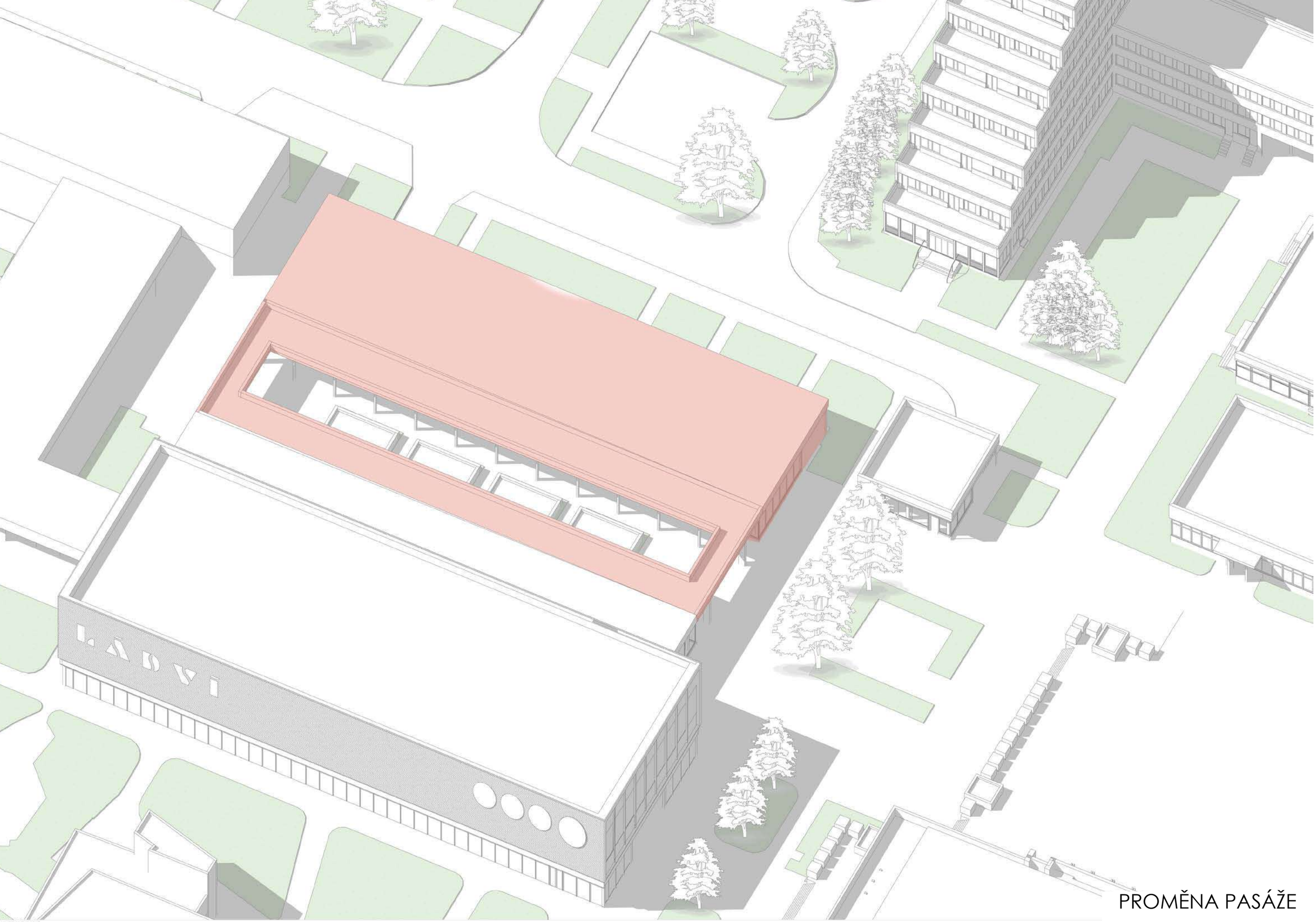

PROMĚNA PASÁŽE

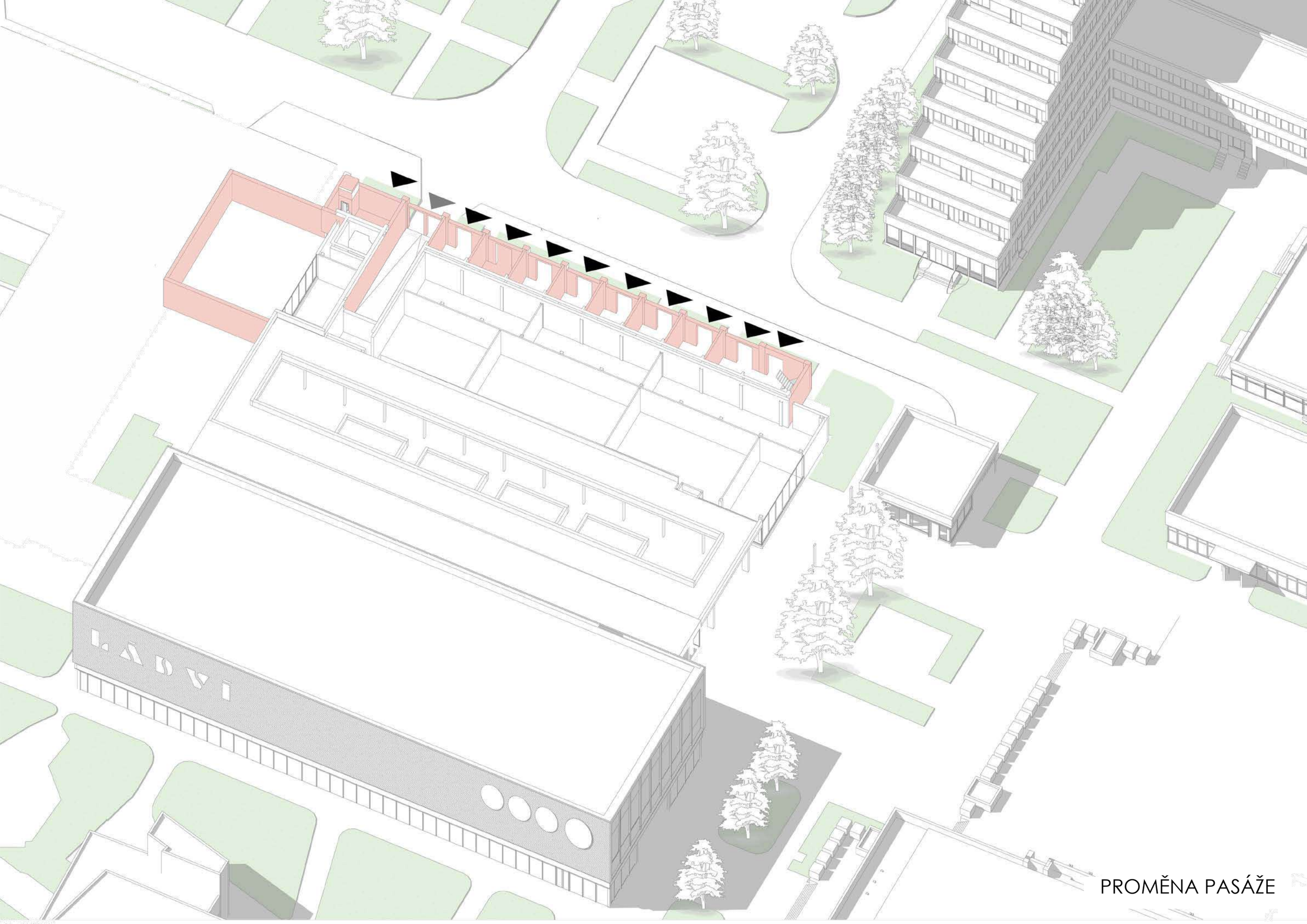

PROMĚNA PASÁŽE

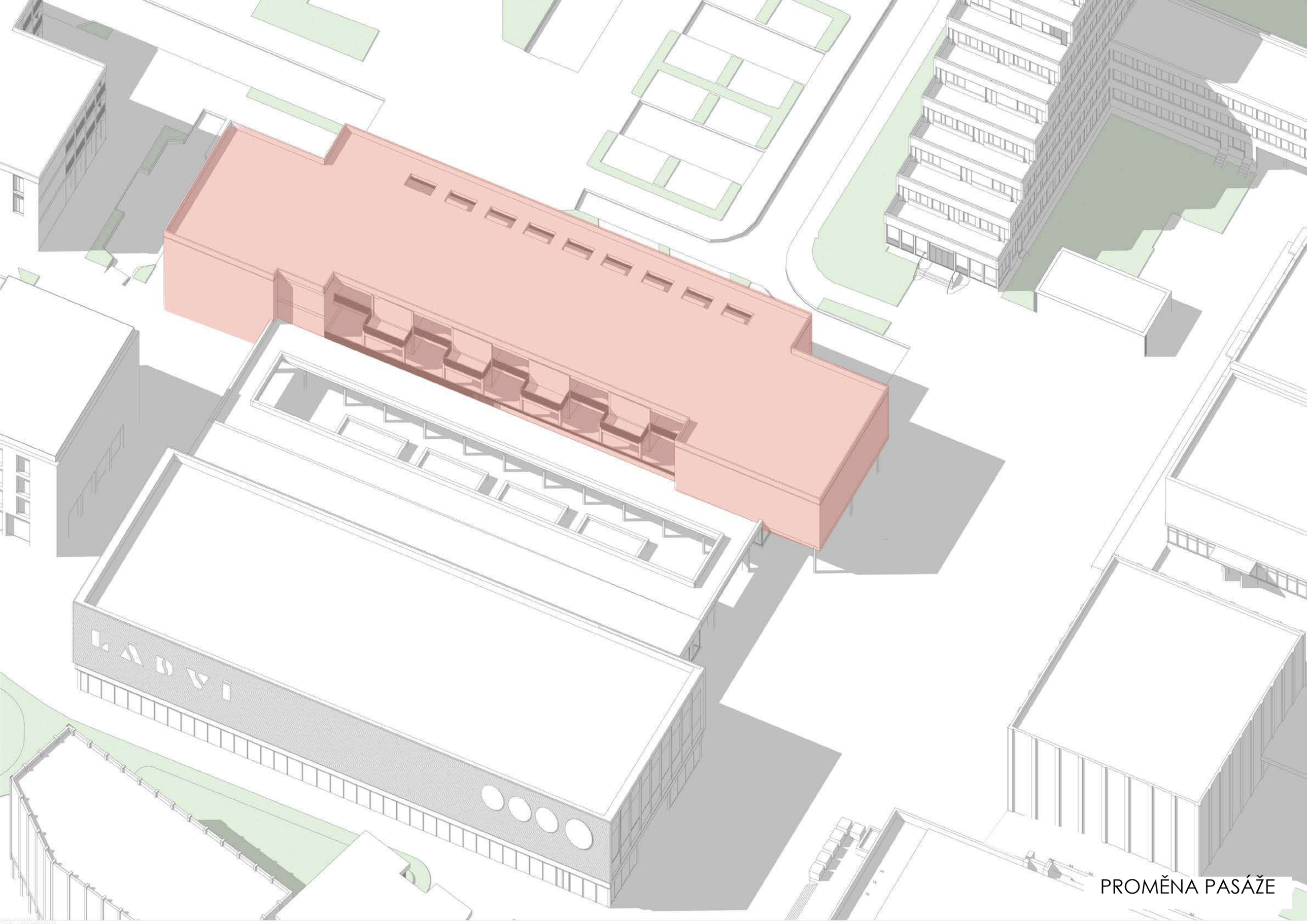

PROMĚNA PASÁŽE

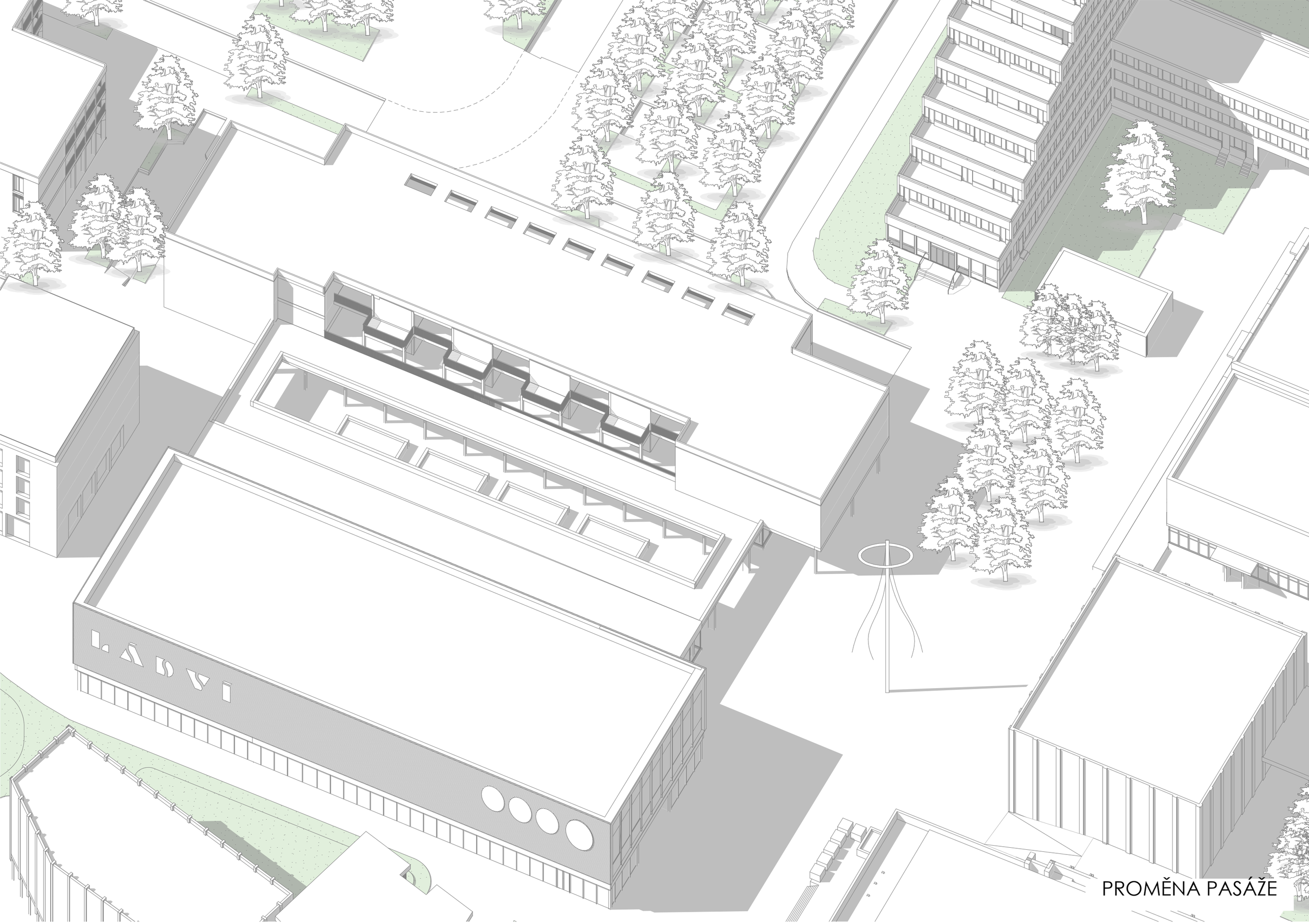
PROMĚNA PASÁŽE

POHLED DO NOVÉ OSY

POHLED Z ULICE STŘELNIČNÁ

POHLED DO NOVÉ ZÁSTAVBY

POHLED DO ULICE KYSELOVA

POHLED NA OBCHODNÍ PASÁŽ

POHLED NA OBCHODNÍ PASÁŽ - NÁVRH